

Theater op z'n Tom Waits

Met 'Stukken van mensen' levert Ultima Thule een surrealistische sketchshow af.

PODIUM

VAN ONZE REDACTRICE

DORIEN KNOCKAERT

GENT | Het is geen evidentie voor het Vlaamse theaterpubliek, maar *Stukken van mensen* laat er geen twijfel over bestaan: het is toegelaten naar hartelust te lachen. Ultima Thule heeft achteraan op de scène een balorkestje geïnstalleerd, twee acteurs openen de voorstelling met veel gekronkel en een verenstola, en de proloog komt van een knoestige figuur die een van de pot gerukte economische analyse ten beste geeft. *Stukken van mensen* is, na Jan Fabres *Orgy of tolerance*, de tweede revue die in dit theaterseizoen opduikt. Maar waar Fabre ijdeltuiten opvoerde die kapitalisme en genotscultuur tot in het belachelijke doortrokken, kiest Ultima Thule voor de mensen die nooit helemaal mee waren met welke trend dan ook.

Regisseur Wim De Wulf haalt daarvoor zijn grondstof bij de Duitse cabaretier Karl Valentin. Die maakte in de jaren 1920 en '30 naam met sketches over kleine mensen wier dagelijkse leven een strijd is met elkaar en met de logica. De taalhumor en verwarrende oneliners die hij daaruit spon — genre 'de toekomst was vroeger ook beter' — werden gemeengoed in het Duitse taalgebied.

Valentins humor staat op het eerste gezicht dicht bij VTM dan bij de gevatheid die we vandaag van onze komieken verwachten.

In plaats van de verbale onhandigheid en domheid van alledag te overstijgen, wentelt hij zich daar net in. Hij biedt zijn personages geen troost of veerkracht, maar laat ze voortsukkelen met hun onbehouwen buikgevoel.

Ultima Thule slaagt erin om het hilarische én het tragische van hun geploeter naar boven te halen, maar geeft hun levens ook een zachte glans door de absurditeit ervan door te trekken tot in de droomwereld — hun enige ontspanningsroute. De poppen, de belichting, het onwezenlijke orkestje en de sneeuw die af en toe naar beneden dwarrelt, creëren een armzalig-surrealistische sfeer die doet denken aan de liedjes van Tom Waits. Wim De Wulf schreef als intermezzi bij de sketches van Valentin enkele dialogen die meer aansluiten bij de leefwereld van zijn publiek, maar ook droomrelazen. Van een vrouw die droomde dat ze als koorzangeres in de Alpen was, bijvoorbeeld, en met de bas een raclettepicknick hield die erotisch ontspoorde.

Er valt dus aardig te lachen tijdens *Stukken van mensen*, met dank aan Els Trio en Sven Ronzijn, die wendbaar acteren. Maar het is geen humor die een strijdbare pose aanreikt. Het is meer als een clown die koorddanst boven een bodemloze put.

Een mooie evenwichtsoefening.

'Stukken van mensen', gezien op 13/3. Nog tot 22/3 in De Kazematten, Gent (09-324.08.68)